

Športno društvo Janez Peternel na Gimnaziji Škofja Loka

Športno društvo Janez Peternel je bilo ustanovljeno na Gimnaziji Škofja Loka že davnega leta 1962 kot drugo šolsko športno društvo na Loškem; prvo je bilo na osnovni šoli v Žireh.

Pobudnika za ustanovitev društva sta bila tedanja gimnazijca Jure Krajnik in Emil Milan Pintar. Profesor športne vzgoje na gimnaziji, Ivan Križnar je njuno pobudo z veseljem sprejel in 6. 12. 1962 je bil ustanovni občni zbor športnega društva.

Že po enem tednu je vodstvo društva Partizan v strahu, da bo novo društvo ogrozilo njihovo dejavnost, izrazilo protest. Strah se je kmalu polegel, novo društvo pa je svoje delo široko zastavilo in ustanovilo osem sekcij – atletika, smučanje, košarka, taborništvo, telovadba, rokomet in tudi »posebno«
telesno vzgojo za telesno prizadete mladostnike.

V šolskem letu 1964/65 so izdali posebno številko šolskega glasila Dijaške etude, ki je bila povsem posvečena delu šolskega športnega društva. Zelo zanimivo branje (*glejte priloženo številko glasila*), ki odraža odlično organiziranost društva, ki mu je predsedoval dijak Simon Krelj, če navedemo nekaj primerov tega:

- društvo je za atletske dejavnosti pridobilo gostujočega trenerja, prof. Petra Kukovico;
- društvo je organiziralo zdravniške preglede za dijake, s posebnim poudarkom na morebitnih zdravstvenih težavah pri dijakih;
- društvo je organiziralo različne akcije prostovoljnega dela na športnih objektih;
- organizirali so štiri enotedenske tečaje na Starem vrhu in na Visokem, pri tem pa podprli socialno šibke dijake;
- množično so se udeležili tekaških prireditev, zlasti Teka ob žici, kot tudi drugih atletske prireditev;
- Pripravili so razstavo o preteklem delu društva.

Zanimiva je dejavnost društva, ki je opisana takole:«V povezavi z drugimi predmetnimi področji smo si prizadevali izboljšati medsebojne odnose, kar je ugodno vplivalo na učni uspeh«. Zanimiva je tudi ugotovitev prof. Branka Robleka o odnosu profesorjev do športnega društva, ko pravi: » Odločnih nasprotnikov iz šolske zbornice do športnega društva ni«. To sicer pove, da med profesorji ni bilo veliko razumevanja do športa, kar je bilo v tem času razširjeno mnenje, saj so menili, da je ukvarjanje s športom izguba časa.

V naslednjih letih je društvo doseglo veliko odličnih rezultatov in naslovov državnega prvaka na šolskih tekmovanjih najvišjega ranga, v atletiki, igrah z žogo in alpskem smučanju.

Leta 1969 je Športno društvo Janez Peternel kot prvo srednješolsko športno društvo v državi prejelo Bloudkovo plaketo, kar je vse do danes najvišje športno priznanje za športni kolektiv, profesor Ivan Križnar pa je istočasno prejel priznanje kot najboljši učitelj športne vzgoje v državi. Dve leti kasneje je to priznanje prejela tudi profesorica Slava Demšar, ki je bila v tem obdobju tudi zelo pomembna mentorica športnega društva.

Športno društvo Janez Peternel je v vseh naslednjih letih vse do danes ohranjalo in nadgrajevalo tradicijo uspešnega dela v šolskem športu. Že vse od začetka goji zelo različne športe, ki so del redne šolske vadbe, tako individualne kot tudi kolektivne. Goji tudi športe, ki so se uveljavili v novejšem času, kot so odbojka na mivki, aerobika, ples, navijaške skupine, akrobatika, športno plezanje, šah, strelstvo in različne zvrsti vadbe v kabinetih z opremo za individualno vadbo.

Športno društvo se je že v prvih letih vključilo v različna tekmovanja v atletiki, nogometu, košarki, odbojki, rokometu, tako za dekleta kot fante. Člani ŠSD Janez Peternel, ki je od leta 1996 organizirano kot vsa društva v Sloveniji (pravna oseba) so vsi dijaki gimnazije, njihova članarina pa je simbolična in je v celoti namenjena delu društva. Aktivnih članov društva je bilo v zadnjem obdobju približno tretjina dijakov, več kot 200 v letu.

Kot največje dosežke dela v športnem društvu Janez Peternel štejejo:

- Že leta 1959, ko društvo še ni bilo osnovano, so na Gimnaziji Škofja Loka kot prvi v Sloveniji začeli izvajati preventivno in korektivno športno vzgojo, namenjeno dijakom s telesno okvaro.
- V tekmovanju za najbolj množično in od dijakov vodeno športno društvo so v sedmih letih zmagali kar trikrat .
- Dijakinja Meta Mohorič je že leta 1966 postala republiška prvakinja v atletskem troboju, nekoliko kasneje pa je bila še boljša Lidija Osovnikar, ki je bila prva članica društva, ki je že leta 1967 tekmovala na državnem prvenstvu in osvojila 3. mesto v teku na 200m, hkrati pa postala slovenska prvakinja. V tem času je bila zelo dobra atletinja tudi Boža Bizjak, ki se je v letih 1967-69 tudi uvrščala med najboljše v Sloveniji.
- V teku ob žici okupirane Ljubljane so na razdalji 3x 1000 za dijake in 3x600 m za dijakinje v sedmih letih dosegli kar 6 zmag.
- Atleti in atletinje so v prvih osmih letih na srednješolskih prvenstvih dosegli kar 11 zmag in mladinskih rekordov.
- Ekipe rokometaric so v letih 1973, 1974, 1975 osvojile naslov republiških prvakinj.
- Delo šolskega športnega društva je dobilo nov zagon po letu 1975, ko je na gimnaziji začela delovati »smučarska gimnazija«. Dijaki, ki so bili odlični smučarji, so bili tudi sicer vsestranski športniki in okrepili so številne šolske športne ekipe.

- Športno društvo je vse aktivneje sodelovalo na srednješolskih tekmovanjih v vse več športih, tako v ekipnih športih z žogo, kjer so se rokometišči in rokometiščice redno uvrščali med najboljše v Sloveniji (fantje leta 1995 tretji, naslednje leto šesti, dekleta pa leta 1996 tretja.

Leta 1996 se je gimnazijska ekipa v košarki prvič udeležila tekmovanja v ŠKL in v njem nato sodelovala naslednjih deset let. Največji uspeh v tem tekmovanju so dosegla dekleta, ki so leta 2003 osvojila 2.mesto. Zanimivo je, da je pri fantih v devetdesetih letih igral tudi Gašper Potočnik, ki je nato leta 2002 prevzel ekipo kot trener, kasneje pa se je uveljavil kot profesionalni trener.

Ekipam košarke v ŠKL se je kmalu pridružila navijaška skupina One in kasneje Smart, ki je v letu 2008 zmagala na republiškem tekmovanju ŠKL. Zelo uspešni sta bili tudi rokometni ekipi, saj so dekleta leta 2001 osvojila 2. mesto, fantje pa so bili leta 2004 četrti v državi. V rokometnih ekipah sta prve večje nastope imela tudi kasnejša reprezentanta Jure Dolenc in Darko Cingesar.

Odlično se je uveljavila tudi odbojka na mivki, saj so fantje leta 1994 osvojili 3. mesto, dekleta pa 5. mesto v državi.

– Šolsko športno društvo je leta 1994 obudilo tradicijo šolskih športnih taborov – bil je tridnevni tabor v Kostanjevici na Krki, ki se je ponovil vse do leta 2002.

- V letu 1997 so se uveljavili športni plezalci, saj so fantje dosegli 2. mesto, dekleta pa 3. mesto, med posamezniki pa je zmagal Primož Žitnik. Plezalci so v naslednjih letih nanizali kopico zmag, saj so tudi sicer posegali v svetovni plezalni vrh – Natalija Gros, Lučka Franko, Katja Vidmar, Blaž Rant, Gašper Pintar, Urban Primožič.

– V atletiki kot prvi športni disciplini športnega društva na šoli so fantje in dekleta večkrat dosegli izjemne rezultate – Matic Osovnikar je že leta 1997 zmagal v šprintih, dekleta so bila leta 1999 najboljša v državi; tekmovala so Tina Murn, Neža Hafner, Polona Hafner, Neža Osovnikar, Jana Ferdin, Živa Kalan, Urša Ažman, Mojca Mezek, Nataša Jemec, Nina Tušek, Brina Biček, Tea Vidic, Nina Tušek, Andreja Istenič, Irena Rabič. Odlične rezultate so dosegli tudi tekači na dolge proge Peter Lamovec, sicer državni prvak v gorskem teku, Nejc Brodar, Jure Lapajne, Matic Oblak in Rok Potočnik. V letu 2001 je v teku na srednje proge zmagala tudi Neža Hafner. Šolske ekipe so se vsako leto množično udeležile Ljubljanskega maratona in od leta 2012 kot najštevilčnejša ekipa tudi Teka štirih mostov.

– Športni tabori so dobivali z novimi lokacijami nove vsebine; tako so bili leta 2005 trije tabori, zimski na Pokljuki in črnem vrhu, poletni na Jezerskem.

– Športno društvo Janez Peternel se je, kot že v prvih letih obstoja, uveljavilo tudi kot dober organizator; leta 1998 je društvo kot prvo v državi organiziralo državno prvenstvo v gorskem kolesarjenju, ki je bilo na cesti proti Lubniku.

Istega leta je ŠŠD Janez Peternel po tridesetih letih obudilo državno tekmovanje v veleslalomu in v deskanju, ki je bilo ob sodelovanju SK Alpetour in Loka Timing odlično izvedeno na Soriški planini.

– V obdobju po letu 2010 je Športno društvo Janez Peternel ob tekmovalnih ciljih začelo izvajati tudi programe, ki so namenjeni vzpodbujanju športa med vsemi dijaki – takšen je program ZDVZT (zdrav duh v zdravem telesu), pouk športne vzgoje so vključili tudi v medpredmetne povezave, dijake začeli osveščati o zdravi prehrani in zdravem življenju s športom, saj je moto športnega društva na šoli postalo vsem znano geslo:« Razgibajmo življenje».

Mentor športnega društva Janez Peternel je bil vse do upokojitve v letu 2014 prof. Tone Triler, nato pa je delo v šolskem športnem društvu prevzel aktiv športnih pedagogov na šoli.

Zapisal Marjan Luževič, september 2017